

Művészeti iskolai tanmenetek Előkészítő nélküli évfolyamok részére

(Vissza a tartalomjegyzékhez: [..\..\tartalomjegyzék.doc - előkészítő nélkül](#))

Vissza a szabad tanmenethez: [..\tanmenetszabad1-4.doc](#)

A foglalkozás előtti játékok beszédre, a tantervi követelmények aláhúzára. Kurzívval szedve az előkészítő tantervből beemelt feladatok. A játékokat részletesebben a drámajáték előkészítő foglalkozások fejezetben, illetve a játékgyűjteményben találhatjuk. A műhelyelőkészítőket év végére tettem, de célszerűbb szétosztani őket az egyes feladatok, feladatsorok mögé, a tagozat munkarendje szerint.

1.1. 1. Évfolyam (7-8 évesek)

Szeptember 3 hét

1.1.1.1 Firkák [..\tanmenetkerettantervi 1-4.doc - firkák](#)

Vizuális alapelemek: a pont, vonal, folt, megismerése

Játékos gyakorlatok:

· pont - sűrűsödés, ritkulás, vonal és folt képzése ponttal (eső, esőcseppek, szirmok),
· vonaltól - sűrűsödés, ritkulás, vékony, vastag, rövid, hosszú, vonalból foltképzés (zápor, szalmakötegek), (Előkészítő évfolyam követelményeiből)

Játék: a közlés, befogadás csatornái [..\..\EGYEB\DRAMA98.doc - a közlés](#)

Postás játék [..\..\EGYEB\JATGYUJT98.doc - postás](#)

Nonfiguratív firkák

Gyermekrajzok

Történet rajza

Firkák szabadon

Érzelmeket hordozó firkák

Érzelmeket hordozó firkák egyszerűbben:

Folt firkák

Figuratív rajzok, festmények

Technikák: filctoll, papírgyűrűs, esetleg poharas tempera.

Ez után, ha jó az idő, jöhet a kert, a fa rajza. Rossz idő esetén a Kóró és a kismadár.

1.1.1.2 A kóró és a kismadár [..\tanmenetkerettantervi 1-4.doc - A kóró](#)

A formák csoportjának kompozíciós megoldásai a kiemelés, sűrítés alkalmazásával
Nagyméretű, színes képi kompozíciók, csoportmunkával szubjektív szín és tér használatával, az alkalmas technika megválasztásával

Játék: Séta a körön át [..\..\EGYEB\DRAMA98.doc - séta a körön át](#)

Nappali és éjszakai állatok [..\..\EGYEB\JATGYUJT98.doc - nappali](#)

A Kóró és a kismadár mese elmondása.

Szerepjáték (Ha lehet: video felvétel)

Egy-egy motívum megrajzolása. Nagy kép összeállítása.

Nagyobbakkal hasonló láncmeseként Káldászhától "A felhő- hírnök" kínálkozik, ahol egy elefánt alakú felhő víz szerelmes üzenetet át Indián. (Európa Bp. 1959)

Technika: filctoll, vagy színes ceruza, zsírkréta, esetleg poharas tempera, olló, ragasztó, nagyobb alap karton.

Eszköz: ha van, video kamera.

1.1.1.3 A kóró és a kismadár rajzforgó kismadár [..\tanmenetkerettantervi 1-4.doc - A kóró](#)

Nagyméretű, színes képi kompozíciók, csoportmunkával szubjektív szín és tér használatával, az alkalmas technika megválasztásával

Játék: Ha szükséges, folytatjuk a drámajáték sort, majd:

Állathangok [..\..\EGYEB\JATGYUJT98.doc - állathangok](#)

Rajzforgó

Egyéni illusztrációk

Technika: filctoll, vagy színes ceruza, zsírkréta, nagy papírlapok.

Október 3 hét

1.1.1.4 A kert. Motivumgyűjtés, fák tanulmányrajza..[tanmenetszabad1-4.doc - fák rajza](#)

Jó képességű, vagy 9-10 évesekből álló csoport esetén:..[\TORZS\otodik\Tor53a198.doc - növények rajza](#)

A természeti és ember alkotta környezet esztétikai szempontú vizsgálata 17

Közvetlen élmények elemzése, motivumgyűjtés (gyűjtögetés) 12

A forma (természeti, mesterséges) egészének és részeinek kapcsolata Jellemző nézetek,

A külső térben tartott foglalkozások előtt nem játszunk, mert a kivonulással, visszatéréssel elmegy némi idő.

Először motivumokat gyűjtögetünk, majd leülünk egy-egy fa elé, megrajzolni.

1.1.1.5 Épületek ..[tanmenetkerettantervi 1-4.doc - Épület rajzok](#)

A természeti és ember alkotta környezet esztétikai szempontú vizsgálata 17

Közvetlen élmények elemzése, motivumgyűjtés (gyűjtögetés) 12

A forma (természeti, mesterséges) egészének és részeinek kapcsolata Jellemző nézetek,

Eszközök: csíptetős rajztablák.

1.1.1.6 Madarak

tanulmányrajza..[\TORZS\otodik\TOR54AL98.doc - A madár](#)

A természeti és ember alkotta környezet esztétikai szempontú vizsgálata 17

Közvetlen élmények elemzése, motivumgyűjtés (gyűjtögetés) 12

A forma (természeti, mesterséges) egészének és részeinek kapcsolata Jellemző nézetek,

Szabad témakeresés külső térben. Rossz idő esetén külső térben gyűjtögetett anyagok benti rajza.

Fák, bokrok, növények fényképekről, száraz termések, kövek a gyűjtődobozokból. (Esetleg két foglalkozásra is tagolható, az elsőt kinn rajzolunk, a következő héten a gyűjtött anyagot - meg persze a benti modelleket - dolgozzuk fel.

November

1.1.1.7 A szoba

Közvetlen élmények elemzése, motivumgyűjtés (gyűjtögetés)

A természeti és ember alkotta környezet esztétikai szempontú vizsgálata.

A forma (természeti, mesterséges) egészének és részeinek kapcsolata. Jellemző nézetek, karakter megjelenítése vonalképző eszközökkel

Tárgyak a műteremben, rajzteremben.

Válasszunk ki a műteremből megrajzolásra érdemes dolgokat. (Asztalokra, polcokra kihelyezünk mindenféle tárgyakat, eszközöket, ruhákat, amik később egy történet szereplői lehetnek. Mielőtt valamit rajzolni kezdenénk, válasszuk ki a legjellemzőbb nézetét!

A tárgyak megrajzolása után rajzoljunk egy nagyobb enteriőrt is.

A műterem, rajzterem képe

Eszköz: nézegetőkeret

1.1.1.8 Tárgy-növény együttesek síkban és térben.

A formák csoportjának kompozíciós megoldásai a kiemelés, sűrítés alkalmazásával (lavírozott tus, -pác eljárás)

Rajzoljunk, fessünk az előző foglalkozás motívumaiból kisebb csoportokat. (Ne rakjuk össze csendéletté a tárgyakat, csak a rajzainkat használjuk.) Próbálkozzunk különféle kompozíciós megoldásokkal. Előtte esetleg szemléltetés (Expresszionista, kubista képek)

Az előző feladat ismétlése domborművekben. A dombormű készülhet agyagból, felrakással, bemélyítéssel, vagy agyagba nyomott tárgyokról készíthetünk gipszöntvényeket. (A benyomkodáshoz hozzá is mintázhatunk. A gipszöntvényeket utólag kifesthetjük, a kiégetett agyag domborművet pedig mázazhatjuk, de egyelőre meghagyhatjuk őket egyszínűnek, és majd a feldolgozást színezzük.

Az egész anyagot benntartjuk, a tavaszi műhelyelőkészítők során ebből is fogunk dolgozni.

Esetleg felépíthetjük a foglalkozást a meseillusztráció tömörítése óra alapján is...[\KIEG\ALTFEL.DOC - A firkavázlattól](#)

1.1.1.9 Kik vagyunk? Portré...[\TORZS\otodik\TOR55AL98.doc - portré](#)

Portré. Karakter ábrázolása a mimika, groteszk lehetőségeivel

Mozgásváltozás, mozdulat, egyszerű mozgássor elemzése, megjelenítése

Kezdjük először egy bekötött szemű rajzzal, amit nyitott szemmel kiszínezünk. Ezután önarckép tükörből, barátok rajza egymásról. (Lásd 5.o.) Végül pedig színespapír kollázs jöhet, vagy papírmetszet.

1.1.1.10 Kik vagyunk? Egész alakos ábrázolás...[\TORZS\otodik\TOR55AL98.doc - Emberi alak rajza](#)

A forma felépítése, formatömegek megjelenítése ecsetvázlattal, színfoltokkal (álló-, guggoló, több-kevesebb figura, árnyképek)

Először egyszerű álló alakot rajzolunk, majd egyre bonyolultabb mozdulatokat. Lásd 5. o. Különböző mozdulatok árnyképeiről készíthetünk gyors vázlatokat.

December 3 hét

1.1.1.11 Egy történet képe(i)

Vedd elő az eddig készült rajzokat, és képzelj el, milyen történet szereplői lehetnének. Írd meg a történetet, majd rajzold, fessd, mintázd meg a legjellemzőbb pillanatát.

Vagy: Tündérek és boszorkák. Az emberi alakok átalakítása

1.1.1.12 Karácsony

A téli ünnepkör néhány eleme (hagyományok, szokások)

1.1.1.13 Karácsonyi ajándékok...[\KEZMUVES\ajandek98.doc](#)

Több figurás kispasztika mintázása ünnepkörökhöz kapcsolódóan 1 (Betlehem, regölés)
Az anyagszerűség követelményeinek megtartása, ragasztás agyagpéppel Játékkonstruálás,
agyag-kerámia fejű bábok, babák textil és más anyagok alkalmazásával

Az elmúlt foglalkozás munkáinak befejezése, ajándékkészítés.

Január (3-4 hét.)

1.1.1.14 Közös festés, rajzolás

Nagyméretű, színes képi kompozíciók, csoportmunkával szubjektív szín és tér használattal,
az alkalmas technika megválasztásával

Együttműködési készség fejlesztése.

A formák csoportjának kompozíciós megoldásai a kiemelés, sűrítés alkalmazásával

4-8 fős csoportokat alakítunk, minden csoport kap egy nagy lapot, a feladat: fél óra alatt a lehető leggazdagabb kompozíciót fejleszteni a lapra. (Meghatározhatjuk hogy növény-állat-ember-fa-épület, stb. szerepelhet.)

Kiindulhatunk egy meséből, először megrajzoljuk a mese szereplőit, egyéb ábrázolható jeleneteit, majd szabadon gazdagítjuk a képet.

A kompozíció szerkezete lehet szabad, vagy előre meghatározhatjuk az alapvonalakat, alapsíkokat, amibe be kell illeszteni a szereplőket. Az alapvonalakat rétegezzük egymás fölé, körbe, vagy spirálisba zárhatjuk.

Technika: Zsírkréta, filctoll vagy tempera

1.1.1.15 Képzletünk képei. Foltbalátásos festés...\\.\TORZS\otodik\TOR51AL98.doc - leonardo

A formák csoportjának kompozíciós megoldásai a kiemelés, sűrítés alkalmazásával
A feladatokhoz, problémákhoz kapcsolt műalkotások elemzése

1.1.1.16 Képzletünk képei Frottázs

Különféle anyagokból (természeti, mesterséges) kollográfia készítése a faktúrák kontrasztjával.

Adok egy jelet játékot játszunk, [\\.\KIEG\Kieg5198.doc - adok egy jelet](#) majd a vonalrajzot frottázással tónusozzuk. [\\.\KIEG\Kieg5198.doc - egyik érdekes technikája](#)

Esetleg helyette a "Frottázs óra játékosabban" [\\.\KIEG\Kieg5198.doc - játékosabban](#)

Február

1.1.1.17 Képzletünk képei dombormű...\\.\TECHNIKA\Technika.doc - dombormű fejlesztése

Plasztikai minőségekben (ritmus, textúra, pozitív-negatív) gazdag felület létrehozása agyaglapon nyomhagyással. Szobrászati alkotások elemzése

Megnézünk néhány gazdagon mintázott felületű szobrot.

Agyaglapra adok jeleket, vagy gyúrt felületet nyomunk bele, és az előző foglalkozáshoz hasonló szabad munka, lapos dombormű fejlesztése történik. A mintázás végén különböző anyagok belenyomásával adjuk meg a felületeket.

1.1.1.18 Írásjelek

Az írás és a nyomtatás története a mezopotámiai kultúrától kezdődően.

Írástörténeti bevezető. Elképzelt írás jeleinek kidolgozása.

Alapfogalmakat gyűjtünk. Tárgyak- majd elvont fogalmak képi jeleit rajzoljuk.

Fokozatosan absztrakt jelekké alakítjuk képírási jeleinket.

1.1.1.19 Mesét ábrázolunk (vázlatok)

Színek kölcsönhatása

Művészeti élmények (színház, tánc, mesék) feldolgozása színes kompozícióban, színkontrasztok, színharmóniák alkalmazásával (pasztell, tempera, kevert technikák megoldásaival)

Mesehős portréja a színek kifejező erejének alkalmazásával (vidámság, bánat, félelem)

Először készítsük el a szereplők portréit, majd a kép színvázlatát.

Meg kell tanuljuk a részletek mellőzését, a figurák színfoltokká egyszerűsítését.

Most már - átlagos képességű csoportokban - érdemes végigcsinálni a firkavázlattól a képig feladatsort. [\\.\KIEG\ALTFEL.DOC - A firkavázlattól](#)

Aki érti-érti, aki nem, kiszínezi első szándékból készült munkáját. Jó képességű csoportban esetleg még felesleges, gyenge csoportokban szintén.

1.1.1.20 Mesét ábrázolunk (kidolgozás)

Az előző foglalkozás vázlatai alapján elkészítjük a kidolgozott képet.

Március

1.1.1.21 Tündér Szép Ilona (vagy más mese)..tanmenetszabad1-4.doc - Csongor

Vonalas ábrázolás közvetlen élmény (mozgásos szituációk, film, fotó) alapján

Nagyobbakkal a Csongor és Tünde megfelelő szakasza is feldolgozható.

A lánnyá változó madarak megrajzolása. Mozgás és átváltozásfázisok.

1.1.1.22 Nagy közös festmény (batik) fejlesztése

Saját élmény kifejezése képsorozattal a feladathoz kapcsolt műalkotások elemzése nyomán, szubjektív szín-, térábrázolás lehetőségeivel

Megnézünk néhány murális, vagy batik munkát.

Nagy közös képet festünk néhány kiválasztott alapszínnel, ha a batikolás technikai feltételei adottak, elkezdjük a batik kidolgozását. Ha nem fogunk batikolni, gazdagítjuk festményünket.

1.1.1.23 Nagy festmény, batik befejezése

Saját élmény kifejezése képsorozattal a feladathoz kapcsolt műalkotások elemzése nyomán, szubjektív szín-, térábrázolás lehetőségeivel

1.1.1.24 Nagy festmény, batik befejezése, színes monotípiá...[\TECHNIKA\LINO198.doc - A monotípiá óra](#)

A munka várhatóan befejeződik, ha készen vagyunk vele, vagy kisebb egyéni batikokat fejlesztünk, vagy egy-egy részletet rajzolunk meg monotípiaként.

1.1.1.25

Április (3 hét)

1.1.1.1. Műhelyelőkészítők, Grafika 1. [\TECHNIKA\LINO198.doc - A monotípiá óra](#)

Monotypia Az egyedi rajz és a sokszorosítás kezdetei Pozitív és negatív nyomat

Néhány motívum kiemelése az előző óra anyagából.

Sokszorozott sablonnyomás, pozitív-negatív monotípiá készítése.

1.1.1.2. Műhelyelőkészítők, Grafika 2.

Jelhagyás tárgyakkal (ujjal, fésűvel...) Kisebb méretű tárgyak lenyomatása (gomb, papír zsebkendő, levél) Több szín felhengerlése

Játékos épület, tárgy nyomatok az előző óra anyagából.

1.1.1.3. Műhelyelőkészítők, Grafika 3.

Frottázs

Anyagnyomatok - "kopírozás"

Különböző fakturális tárgyak nyomatai (bársony, vászon)

Falak-figurák

Élőlényekkel népesítjük be a várost. A falakat különböző fakturájú anyagokkal nyomjuk.

Ablakok, ajtók, stb. nyomása a korábbi sablonokkal.

Május

1.1.1.4. Műhelyelőkészítők, Grafika 4.

Papírmetszet

Egyszerű papírmetszet készítése

Vágás, tépés kartonból, alakítás, képépítés Játékosság

Épület rajzok, majd papírmetszet készítése a rajzok alapján.

1.1.1.5. Műhelyelőkészítők, Grafika 4.

A vonal és a folt szerepe. Ritmus-ösztönösség-automatizmus-szerkesztettség
Az előző foglalkozás befejezése. Nagy, közös város-papírmetszet készítése.

1.1.1.6. Műhelyelőkészítők, Grafika 4.

Tárgypecsét - kedvenc, jellemző tárgy nyomata - mappákon, füzeteken...

1.1.1.7. Műhelyelőkészítők, Grafika 4.

Tárgypecsét - kedvenc, jellemző tárgy nyomata - mappákon, füzeteken...

Június (2 hét)

1.1.1.8. Év végi kiállítás előkészítése

Tanév végi szervezés

1.2. 2. Évfolyam (9-10 évesek)

Szeptember 3 hét

1.1.1.26 Ártéri fák rajza, festése (vagy egyéb liget, facsoport). [\tanmenetszabad1-4.doc - fák festése](#)

Természeti motívumok

Növények (fák) formája, szerkezete, színei, a forma és színkarakterek (színes ceruzák, kréták, akvarell technika)

Lásd még: [..\TORZS\otodik\Tor53al98.doc - alapmodellünk](#)

1.1.1.27 Az ártéri liget növényei

Növény és állat tanulmányok,

Kisebb növények, termések rajza, festése. Megfigyeljük a jellegzetes állatokat, madarakat is, de rajzolható közelségbe ritkán kerülnek. Lásd még: [..\TORZS\otodik\Tor53al98.doc - növények](#)

1.2.1.1. Az ártéri liget madarai, állatai.

Növény és állat tanulmányok,

Albumokból, fényképekről. [..\TORZS\otodik\TOR54AL98.doc - madár](#)

Október 3 hét

1.1.1.28 Bokrok között. [\tanmenetszabad1-4.doc - gyöngy az idő](#)

Tematikus feladatok a tanulmányok felhasználásával

Illusztrációs változat

Kompozíciós változat

1.1.1.29 Életfa - mese (Óriásbab, stb.)

Életfa motívum megjelenítése (népmesék, legendák, mítoszok alapján), színes tussal

Az óra megtartását az indokolja, hogy az előző óra előreláthatóan széthúzza a mezőnyt. Van, aki sokáig dolgozik rajta, van, aki hamar elkészül. Számukra egy másik mese lehet a továbblépés.

1.1.1.30 A mese illusztrálása epikus jellegű rajzban, festményen.

Átírás képi igénnyel, egyéni, esztétikusan formált kifejezéssel sgraffito jellegű viaszos technika alkalmazása

Viasz sgraffito a meséből. Népművészeti vagy egyéb alkotásokon megfigyeljük a képi sűrités módszereit, és az elmúlt foglalkozás epikus ábrázolását egy stilizált, sűritett ikonikus képpé alakítjuk.

November

1.1.1.31 A vízpart növényei, állatai, meseillusztrációnk

[másképp...\\TORZS\otodik\TOR56AL98.doc - egyiptomi](#)

Növény és állat tanulmányok, illusztrációk különböző művészeti korokból különböző kultúrákból

Megfigyeljük a különböző korok ábrázolásait, majd korábbi tanulmányainkat újra elővéve megpróbáljuk újra alkotni őket az egyes korok stílusában.

1.1.1.32 Látogatás a lovardában (vagy ló megtekintése másutt)

Állatok ábrázolása közvetlen élmény alapján

Mozgás, arány, formatömeg érzékeltetése vonalrajzzal. Gyors krokik készülnek. Otthon fényképről egy befejezett tanulmány, majd tematikus munka, vagy illusztráció.

1.1.1.33 A mítoszok, legendák állatai [...\\TORZS\otodik\TOR54AL98.doc - mesebeli állatok](#)

A mítoszok, legendák állatai

Elmúlt foglalkozások tanulmányait alakítsuk át képzeletbeli mítikus állatokká.

Mintázás agyagból, vagy valami érdekesebb síktechnika.

1.1.1.34 Egy mese illusztrálása

(Korábban már foglalkoztunk vele: [...\\TECHNIKA\Technika.doc - dombormű fejlesztése](#))

Fantáziára épülő illusztratív feladatok

A mesék táltosai, paripái - alkotó képzelet és tanulmányok felhasználásával, figurális dombormű mintázása

Magas vagy lapos dombormű mintázása.

December

1.1.1.35 Karácsonyra készülünk. Vázlatok

Kép, jel, jelkép, szimbólum

A forma jele, a karácsony jelképei - dekoratív tervezés

1.1.1.36 Mézeskalácsformák tervezése, kivitelezése

A mézeskalács sütés hagyományai, a mézeskalács díszítése

1.1.1.37 Karácsonyi díszek szalmából (vagy más anyagokból)

A népi játék, a népi kézművesség néhány eleme

Január (3-4 hét)

1.1.1.38 Portré sorozat (lásd 5. o.)

Az emberi arc belső arányai, a karakter, a mozgás-változás, a mimika megjelenítése képi igénnyel.

A fokozatosan erősödő, keresgélő vonalakkal vázolás technikája. Ez persze már a legjobb rajzolóknál fokozatosan kialakult, most itt azok a gyerekek sajátítják el, akik eddig még

megmaradtak a kitöltő jellegű egyvonalas rajztechnikánál. [...\\TORZS\otodik\TOR55AL98.doc - Portré](#)

1.1.1.39 Maszkkészítés

Alakoskodások, szimbolikus tartalmak megjelenítése plasztikában

Viselhető maszk készítése torzítással, szimbolikus tartalommal, plasztikai minőség, grafikai minőségek alkalmazásával (papír-, gipszmasé, gipszes vászon, agyag)

Maszkokat tervezünk egy játékhoz. Ez lehet irodalmi mű feldolgozása, vagy szabad maszkkészítés után hozunk össze egy történetet. A maszk alapja lehet léggömb, agyagból mintázott, folpackba csomagolt klisé, vagy agyagnegatívba mintázott, gipszből megöntött. (Ekkor két foglalkozáson át kell dolgoznunk.)

A maszk készülhet papírmáséból, papírmasszából, fűrészporral vagy gipsszel telített papírmasszából, illetve gézgipszből, vagy gipszbe mártott textilből.

1.2.1.2. Egy színpadi játék

A képzőművészet és társművészetek (színház, irodalom, zene, tánc) kapcsolata

Testfestés, jelmez, díszlet készítése

Mozgásba hozzuk maszkjainkat, azaz rövid, etűdszerű történeteket írunk csoportmunkában, majd eljátsszuk a történetet.

A játékhoz kiegészítő jelmezeket, díszleteket készítünk.

Február

1.1.1.40 A játék video felvétele

A képzőművészet és társművészetek (színház, irodalom, zene, tánc) kapcsolata

Testfestés, jelmez, díszlet készítése

Forgatókönyvírás, fény, hang effektusok tervezése, felvétel.

1.1.1.41 Forma, tér, szerkezet

A különböző korok szerkezeti találmányainak vizsgálata

Konstruálás, különböző szerkezetek készítése többféle anyag felhasználásával (pálcák, drót)

Megnézünk néhány gépezet, szerkezet rajzot különböző korokból, majd szerkezeteket konstruálunk nyersanyagokból. A szerkezet lehet ismeretlen rendeltetésű, de lehet valami funkciója is. (Hegyző, stb.)

A konstruálás történhet absztrakt módon, tehát néhány egyszerű építőelemből, néhány kompozíciós szabály megjelenítésének céljából. Sűrűsödés-ritkulás,

1.1.1.42 Megrajzolt szerkezetek

Néhány egyszerűbb szerkezet képi síkredukciója

1.1.1.43 Képzelt gépek

Képzelt gépek, szerkezetek, emberszabású konstrukciók színes kompozíciói, csoportmunkában, nagy méretben, illusztratív tartalommal

Kiállítás látogatás (műfajok felismerése)

Március

1.1.1.44 Műhelyelőkészítő festészet

Festések kis és nagy méretben

Kisméretű tárgyak színeinek kiválasztása, megfestése kisméretű papírokon

Óriásképek, óriás tárgyak egyszínű és színgazdag felületek megfestése nagyméretű papírokon

1.1.1.45 Műhelyelőkészítő festészet

Játék festett papírokkal

Kollázs készítése csoportos és egyéni spontán festési gyakorlatok (szemléltetés pl.: Matisse kollázsok) felhasználásával

1.1.1.46 Műhelyelőkészítő festészet

A színes világ

Festésgyakorlatok, színkeverések

Az elsődleges és másodlagos kevert színek Színkeverési kísérletek papíron, palettán, vízben

Az ecset és a papír

Az eszközök ismerete és használata Gyakorlatok festészeti eszközökre Csíkhúzási versenyek

1.1.1.47 Műhelyelőkészítő festészet

A tervezett kép

Egy saját élmény (kirándulás, sportesemény, ünnep, táj, kulturális esemény) megfestése vázlatkészítéssel nagy méretben

Április 3 hét

1.1.1.48 Műhelyelőkészítő festészet

A természet színei

Variációk a négy évszak színeire és zenéjére

Festési gyakorlatok természeti megfigyelések (szabadtéri séta, csendélet) nyomán

1.1.1.49 Műhelyelőkészítő festészet

Papírból épített tér megfestése (szemléltetés: díszlettervek..)

Csoportmunka a színek térépítő szerepére,

1.1.1.50 Műhelyelőkészítő festészet

Az ünnepek

A különböző ünnepek színvilágának megismerése, kifejezése (vízfestés) Felület, forma, színekkel való kifejezése (szemléltetés: Chagall akvarell...), Kis színtér

Május

1.1.1.51 Műhelyelőkészítő Szobrászat

Ismerkedés a szobrászműhellyel

Az agyag, a gipsz anyagtani ismertetése A szerszámok bemutatása, megnevezése Balesetvédelmi ismeretek

Positív-negatív formák Faktúragyűjtés Egyszerű tárgyak lenyomata

agyagban...tanmenetszabad1-4.doc - Nyomhagyási gyakorlatok

A kéz lenyomata agyagban. A kéz átváltoztatása élőlényé.

Gipszelési gyakorlat - formavétel a lenyomatokról Megőrzésük: terrakottában, gipszben

1.1.1.52 Műhelyelőkészítő Szobrászat

Természeti formák mintázása agyagból

Növények, gyümölcsök, száraz termések, ágdarabok, mákgubók, stb. megfigyelése, megrajzolása, megmintázása A megmintázott formák szárítása, kiégetése terrakottára

A megfigyelt formákat átváltoztatjuk gyümölcs-ág stb. manókká.

1.1.1.53 Műhelyelőkészítő Szobrászat

Természeti formák mintázása agyagból II. Állatkerti séta során tanulmányrajzok készítése

Az emlékezet és a tanulmányrajzok alapján állatok mintázása A megmintázott formák szárítása, kiégetése terrakottára

1.1.1.54 Műhelyelőkészítő Szobrászat

Átírási gyakorlatok

A megismert, megmintázott formák átírása a képzelet és a fantázia alapján, új plasztikai megjelenítésben

Június 2 foglalkozás

1.1.1.55 Búcsú az alapfoktól

Egy-egy kis emlékkép készítése egymásnak, vagy vizsga.

1.1.1.56 Év végi szervezés

1.3. 3. Évfolyam (11-12 évesek)

A harmadik évfolyamban elkezdjük a látvány utáni rajztanulmányok alapozását. Ezt a csoport szintjének megfelelően mélyíthetjük, ügyelve arra, hogy a modellált rajzolás ne nyomja el a szabad képzőművészeti munkát. Ennek egyik eszköze pl. a tónusredukció, a síkba történő visszaforgatás, illetve az epikus jellegű feldolgozások.

Szeptember

1.1.1.57 A térben mozgó pont, papírcsíkok tanulmányrajza

A vizuális alapelemek (pont, vonal, folt) virtuális (képzelt) térbe történő elmozdulásai

A síkból a térbe emelkedő forma grafikai, színbeli, plasztikai és egyéb feldolgozása.

Játék a vonallal a sík és tér határán

[..\TORZSHATODIK\Tor61a198.doc](#)

Előtanulmányainktól függően vagy a látvány utáni rajz vonalaitól haladunk a tónusos rajzra át a papírcsíkokig (ekkor két hétre is széthúzható a feladat), vagy rögtön a papírcsíkokkal kezdünk.

A látvány utáni tanulmányrajz sorozatot a hatodikos kiegészítő feladatokkal tehetjük játékosabbá. Ezeket a feladatok kiadása előtt vehetjük elő (a gyülekezési időszakban) vagy a

feladatok végén kaphatják meg a már elkészült gyerekek, esetleg a csoport kifáradásakor kerülhetnek bevetésre.

A vázoló rajz vonalai

Csukott szemű firkarajz portrék

Csukott vagy bekötött szemmel megrajzoljuk egy A/5-ös lapra egymás portréját, majd finom tónusozással egyik irányban „kivezetjük” a vonalakat.)...[TORZS\HATODIK\Tor61a198.doc - vonal - kiengedés](#)

Pont mozgása a térben...)[TORZS\HATODIK\Tor61a198.doc - Egy pont](#)

Kis papírcsík modell

Kettéhajtunk egy kis papírcsíkot, felállítjuk, úgy, hogy mindenütt az alaplap legyen mögötte a háttér, és tónusos rajzot készítsünk.

Lehajlító fülv papírcsík...)[TORZS\HATODIK\Tor61a198.doc - lehajtott fülv](#)

1.1.1.58 Térbe emelkedő forma...)[TORZS\HATODIK\Tor62a198.doc - térbe emelkedő papírcsík](#)

Emelkedő forma grafikai, színbeli, plasztikai és egyéb feldolgozása

Látvány utáni rajzokkal kezdünk, majd az emelkedés szabad feldolgozása következik.

Mulatságos akvarell önarckép.

Lemásoljuk az előző órán készített arcképeket, kissé átkomponálva, hogy jól kitöltse a rajzlap terét, különböző színű gombról festünk jó erős vonalakat, majd finoman kiengedjük őket.

Megrajzoljuk egy térbe emelkedő papírcsík három fázisát.

Egyszerű termés modellt rajzolunk tónusosa.

Szabad asszociációk a modellre.

Mit látsz benne? Mire hasonlít?

1.1.1.59 A henger szerkezete, árnyékvetése...)[TORZS\HATODIK\Tor62a198.doc - A henger](#)

Henger árnyékvetései

Szabad asszociációk

1.1.1.60 A gömb, a tojás, gyümölcsök, termékek tónusos rajza, festése...)[TORZS\HATODIK\Tor63a198.doc - a gömb](#)

Október három hét

1.1.1.61 Sárkányölő ...)[KIEG\HATOD\Kieg6198.doc - sárkányölő](#)

Az illusztrációhoz fák, növények, fotóit is használhatják.

1.1.1.62 Hogyan festették volna meg az egyiptomiak?

Térábrázolási rendszerek feldolgozása a művészettörténet nagy korszakain keresztül, műalkotás-elemző órák segítségével

Oskor, Egyiptom, Mezopotámia, Görög, Római

A sárkányölő, vagy egy új vers, mese megfestése egyiptomi stílusban.

1.1.1.63 Fríz

Térábrázolási rendszerek feldolgozása a művészettörténet nagy korszakain keresztül, műalkotás-elemző órák segítségével

Oskor, Egyiptom, Mezopotámia, Görög, Római

Az előző óra motívumainak felhasználásával épület homlokzatát díszítő. Vízszintesen futó csíkfelületet mintázunk agyagból.

November

1.1.1.64 Együtt a kertben

Résztanulmányok a csoporttársakról. Portrék, mozgó alakok.

1.1.1.65 Statika és dinamika Kompozíciós vázlatok

Statikus és dinamikus kompozíciók fejlesztése, alá-fölészervezés, nagyságrendi kiemelések természetes és mesterséges formák, saját élmény és illusztrációs feladatok segítségével

A kompozíciós elemek szerepe

Technika: tollrajz, festés, kollázs, nyomatok, plasztika

December

1.1.1.66 Egy kép kivitelezése a görög-római axonometrizáló térhasználat segítségével.

Statikus és dinamikus kompozíciók fejlesztése, alá-fölészervezés, nagyságrendi kiemelések természetes és mesterséges formák, saját élmény és illusztrációs feladatok segítségével

A kompozíciós elemek szerepe

Technika: tollrajz, festés, kollázs, nyomatok, plasztika

1.1.1.67 Karácsonyi ajándékkészítés 1.

1.1.1.68 Karácsonyi ajándékkészítés 2.

Január

1.1.1.69 Tér és idő feldolgozása

Saját élmény, munkafolyamat megjelenítése képsorozattal.

1.1.1.70 Szabadon választott mese feldolgozása képsorozatban.

1.1.1.71 Befejezés

Február

1.1.1.72 Mitologikus terek építése

Megrajzolása axonometrikus formában, teljes síkba forgatás.

Technika: tempera, tollrajz

1.1.1.73 Befejezés

1.1.1.74 Természetes és mesterséges formák 1.

Tanulmányrajzok természetes formákról és forgástestekről.

1.1.1.75 Természetes és mesterséges formák 2.

Március

1.1.1.76 Természetes és mesterséges formák 3.

1.1.1.77 A tanulmányok feldolgozása tematikus munkán

Saját élmény és illusztrációs feladatok segítségével

Technika: tollrajz, festés, kollázs, nyomatok, plasztika

1.1.1.78 Vonal, folt, szín

A vonal, folt és szín formaképző szerepének vizsgálata szabad témaválasztás alapján

1.1.1.79 Egy kiválasztott mítosz feldolgozása Ismerkedés, vázlatok

A természetes és mesterséges környezet, a hagyományos népi életmód eseményeinek feldolgozása

Archaikus kultúrkincs

Az archaikus kultúrkincs és évszakhoz fűződő népi hagyományok képi, plasztikai és grafikai feldolgozása

Teremtésmítoszok, Gilgames eposz, görög mitológia

Április

1.1.1.80 Résztanulmányok

1.1.1.81 Kidolgozás

1.1.1.82 Kidolgozás

1.1.1.83 Változatok 1

Május - Június

1.1.1.84 Változatok 2-3-4 Mestermunkák elkészítése

1.4. 4. Évfolyam 12-13 évesek

Negyedik évfolyamon kezdődnek a finomabb látvány utáni tanulmányok, egyelőre még szerkesztő értelmezés nélkül.

szeptember

1.1.1.85 Szín-világ 1.

Szín-világ a monokróm színhasználatától a komplementer színpárokig. Csendélet festése illetve nonfiguratív átdolgozás.

1.1.1.86 Szín-világ 2.

Egy főszínre hangolás, főszín és elsődleges keverékszínei

Nonfiguratív munka után csendélet berendezése, megfestése.

október

1.1.1.87 Szín-világ 3.

Tiszta színekből és szürkékből építkező kép.

Spontán firskákból kibontott képépítés.

1.1.1.88 Szín-világ 4.

*Három főszínre hangolt kép.
Zenei élmény alapján.*

1.1.1.89 Szín-világ 5.

*Magában való színkontraszt (J. Itten), színezet kontraszt.
Nonfiguratív tanulmányok.*

1.1.1.90 Szín-világ 6.

Komplementer szín párok. Csendélet festés.

November

1.1.1.91 Szín-világ 7.

Szín és tér, színes tér - színes plasztikák

1.1.1.92 Spirál és hullám1.

Tanulmányrajzok tekeredő papírcsíkokról, forgácsokról.

1.1.1.93 Spirál és hullám2.

Tanulmányrajzok, csigákról.

1.1.1.94 Spirál és hullám3.

Tanulmányrajzok drapériáról.

December

1.1.1.95 Spirál és hullám 4.

Térbeli szerkesztő rajzok

1.1.1.96 A tanulmányok feldolgozása

*Természetes és mesterséges formák szerkezeti, látvány utáni és élményszerű feldolgozása
Képi (olajpasztell, tempera, fotó, montázs, kollázs), grafikai (metszet, tollrajz) és plasztikai
(gipsz, agyag) feldolgozás*

1.1.1.97 A tanulmányok feldolgozása 2.

Január

1.1.1.98 Feldolgozás 3.

1.1.1.99 Drapéria a művészetben

Műalkotás elemzés

Összehasonlító műelemzés az ókeresztény kortól a XX. sz. elejéig Az elemzés és feldolgozás az évfolyam feladataihoz kötődik

1.1.1.100 Emberi alak és drapéria

Tanulmányrajz

Február

1.1.1.101 Mozdulat tanulmányok

1.1.1.102 Életképek

Életképek és térábrázolási rendszerek

Korok ünnepeinek és hétköznapijainak megjelenítése a megismert ábrázolási rendszerek segítségével

Képi, grafikai, plasztikai, fotó, videó feldolgozások, életképek, jelmezek, díszletek

1.1.1.103 Életképek2.

1.1.1.104 Életképek 3.

Március

1.1.1.105 Mondák, eposzok *Vázlatok*

Mondák, eposzok illusztrációs feldolgozása, képi megjelenítése (Biblia, Arthus mondakör, Mahabharata - Szávitri története, a csodaszarvas monda)

Főhős és mellékszereplő viszonyának kompozíciós érzékeltetése

Ikonszerűség és epikus előadásmód

Zárt formájú kompozíciók

1.1.1.106 Kivitelezés

1.1.1.107 Kivitelezés

1.1.1.108 Kivitelezés

Április

1.1.1.109 Elforduló kocka

Test-modellek

Az egyszerű és összetett forgástestektől a zárt és nyitott szögletes testekig

Modellezés, származtatás, nézőpontváltás, vonal értékek

Kis és nagyméretű modell rajza

1.1.1.110 Hasábok

Az egyszerű és összetett forgástestektől a zárt és nyitott szögletes testekig

Modellezés, származtatás, nézőpontváltás, vonal értékek

1.1.1.111 Egyéb mértani testek

Az egyszerű és összetett forgástestektől a zárt és nyitott szögletes testekig

Modellezés, származtatás, nézőpontváltás, vonal értékek

1.1.1.112 Mértani testek tónusos rajza

*Az egyszerű és összetett forgástestektől a zárt és nyitott szögletes testekig
Modellezés, származtatás, nézőpontváltás, vonal értékek*

Május

1.1.1.113 Épület rajzok

*Az egyszerű és összetett forgástestektől a zárt és nyitott szögletes testekig
Modellezés, származtatás, nézőpontváltás, vonal értékek*

1.1.1.114 Épületek festése

*Az egyszerű és összetett forgástestektől a zárt és nyitott szögletes testekig
Modellezés, származtatás, nézőpontváltás, vonal értékek*

1.1.1.115 Épületek feldolgozása

*Az egyszerű és összetett forgástestektől a zárt és nyitott szögletes testekig
Modellezés, származtatás, nézőpontváltás, vonal értékek*

1.1.1.116 Épületek feldolgozása

*Az egyszerű és összetett forgástestektől a zárt és nyitott szögletes testekig
Modellezés, származtatás, nézőpontváltás, vonal értékek*

Június

1.1.1.117 Mestermunka

1.5. 5. Évfolyam 13-14 évesek

A térábrázolás szerkezeti, szerkesztési tanulmányokkal mélyül.

Szeptember

1.1.1.118 Mértani testek vonalrajza

Az axonometria, perspektíva, rekonstrukció tapasztalati úton történő megismertetése

1.1.1.119 Axonometria 1.

Az axonometria, perspektíva, rekonstrukció tapasztalati úton történő megismertetése

Október

1.1.1.120 Axonometria 2.

Szerkesztések

*Az axonometria, perspektíva, rekonstrukció tapasztalati úton történő megismertetése
Technika: ceruza és szénrajz*

1.1.1.121 Rekonstrukció

Az axonometria, perspektíva, rekonstrukció tapasztalati úton történő megismertetése

November

1.1.1.122 Centrális perspektíva

Az axonometria, perspektíva, rekonstrukció tapasztalati úton történő megismertetése

1.1.1.123 Két távpontos perspektíva

Az axonometria, perspektíva, rekonstrukció tapasztalati úton történő megismertetése

1.1.1.124 Perspektív szerkesztés 1.

Az axonometria, perspektíva, rekonstrukció tapasztalati úton történő megismertetése

1.1.1.125 Perspektív szerkesztés 2.

Az axonometria, perspektíva, rekonstrukció tapasztalati úton történő megismertetése

December

1.1.1.126 Árnyékszerkesztés 1.

Az axonometria, perspektíva, rekonstrukció tapasztalati úton történő megismertetése

1.1.1.127 Árnyékszerkesztés 2.

Az axonometria, perspektíva, rekonstrukció tapasztalati úton történő megismertetése

1.1.1.128 Drapériák, egyszerű csendéletek

Színproblémák: lokál, valór, reflexek, szín redukció, monokromitás

Január

1.1.1.129 Drapériák, egyszerű csendéletek 1.

Megvilágítási feladatok

Telifény, szemből világítás, ellen- és sűrölőfény (rajz, festés, fotó...)

1.1.1.130 Drapériák, egyszerű csendéletek 2.

Megvilágítási feladatok

Telifény, szemből világítás, ellen- és sűrölőfény (rajz, festés, fotó...)

1.1.1.131 Drapériák, egyszerű csendéletek 3.

Megvilágítási feladatok

Telifény, szemből világítás, ellen- és sűrölőfény (rajz, festés, fotó...)

Február

1.1.1.132 A reneszánsz, a barokk, a klasszicizmus és a romantika 1.

Kompozíciós módszerek, a tér illúzionisztikus megjelenítése

1.1.1.133 A reneszánsz, a barokk, a klasszicizmus és a romantika 2.

Kompozíciós módszerek, a tér illúzionisztikus megjelenítése

1.1.1.134 A reneszánsz, a barokk, a klasszicizmus és a romantika 3.

Kompozíciós módszerek, a tér illúzionisztikus megjelenítése

1.1.1.135 A műfajok születése Portré1.

A megismert művészettörténeti korok műveinek felhasználásával parafrázisok készítése (portré, csendélet, tájkép)

Március

1.1.1.136 A műfajok születése Csendélet 2.

A megismert művészettörténeti korok műveinek felhasználásával parafrázisok készítése (portré, csendélet, tájkép)

1.1.1.137 A műfajok születése 3. Tájkép

A megismert művészettörténeti korok műveinek felhasználásával parafrázisok készítése (portré, csendélet, tájkép)

1.1.1.138 Falak. Tanulmányrajz

1.1.1.139 Falak feldolgozás 1.

Április

1.1.1.140 Feldolgozás 2.

1.1.1.141 Illusztráció a falak témájára

1.1.1.142 Műszaki tárgyak tanulmányrajza

1.1.1.143 Abszurd tárgyak Tanulmányrajzok.1.

Május

1.1.1.144 Abszurd tárgyak Makettezés 2.

1.1.1.145 Abszurd tárgyak Makettezés 3.

1.1.1.146 Abszurd tárgyak 4. – 5. Csomagolás, marketing terv.

Június

1.1.1.147 Mestermunka

1.6. 6. évfolyam 14-15 évesek

Szeptember

1.1.1.148 Csendélet rajz 1.

Nézőpontváltás

Természeti formák és drapériák együttes megjelenítése, kompozícióba rendezése

1.1.1.149 Csendélet rajz 2.

Nézőpontváltás

A kompozíció és a látványábrázolás szempontjai

Festés, rajzolás (tempera, akvarell, pasztell, ceruza, kréták, toll, szén)

1.1.1.150 **Csendélet rajz 3.**

Október

1.1.1.151 **A portré 1.**

*Portré készítése élő modelltől
Szerkezeti és arányrend*

1.1.1.152 **A portré 2.**

A fej mozgásban

1.1.1.153 **A portré 3.**

Nézőpontváltások, tónusos ábrázolás (képi igénnyel)

1.1.1.154 **A portré 4.**

A portré rajzolás kánonjai

November

1.1.1.155 **Az emberi alak 1.**

Alak vázolása, arányai, térbeli helyzetének, mozgásának felismerése és feldolgozása

1.1.1.156 **Az emberi alak 2.**

Kroki, szerkezeti rajz,

1.1.1.157 **Az emberi alak 3.**

résztanulmányok (kéz és láb)

1.1.1.158 **Az emberi alak 4.**

Feldolgozás. Rajzi, plasztikai munkák

December

1.1.1.159 **Alak belső térben**

1.1.1.160 **Játék a műalkotással 1. Impresszionizmus, (összevetések)**

*Játék a műalkotásokkal (belenyúlás, átalakítás, montázsok)
A megismert művészettörténelmi korszakok kreatív feldolgozása képi, plasztikai eszközökkel*

1.1.1.161 **Játék a műalkotással 2. századelő, (összevetések)**

Január

1.1.1.162 **Játék a műalkotással 3. törzsi kultúrák, (összevetések)**

1.1.1.163 **Játék a műalkotással 4. fauve, (összevetések)**

1.1.1.164 **Játék a műalkotással 5. a XX. sz.-i izmusok, (összevetések)**

Február

1.1.1.165 **Játék a műalkotással 6. avantgarde, Kubizmus (összevetések)**

1.1.1.166 ***Játék a műalkotással 7. Absztrakció***

1.1.1.167 ***Játék a műalkotással 8. Szürrealizmus***

1.1.1.168 ***Montázs technika***

Március

1.1.1.169 ***Szürrealista film***

Forgatókönyv

1.1.1.170 ***Kellékek elkészítése***

1.1.1.171 ***Forgatás***

1.1.1.172 **Játék a műalkotással 8. neoavantgarde (összevetések)**

Április-május

1.1.1.173 ***Szintézis - Mestermunka***

Önálló alkotás létrehozása személyes vagy irodalmi élmény alapján tetszés szerinti technikával az eddig megismert képzőművészeti témák, feladatok és technikák segítségével.

A további évek tanmeneteit lásd a továbbképzős tanmenetben. (tanmenetelőkészítőnélkül 9-10 évesek)
tanmenetelokeszitonelkul9-10évesek

